



Kapela na misijonski postaji Nsona Mbata (Belgijski Kongo).

Misijonsko vprašanje na katoliških shodih.

V Avstriji misijonsko vprašanje na katoliških shodih še ni dospelo do občeveljavnega priznanja, medtem ko katoliški shodi drugih držav — hvala Bogu — obračajo vso pozornost z vedno večjo in večjo vnemo na misijone pri poganih.

V pretečenem letu se je to opazilo najbolj na dveh katoliških shodih: na katoliškem shodu v Breslavi in Mehelnu.

V Breslavi je zastopal misijonsko vprašanje glavni govornik knez Alojzij Löwenstein. Glavne misli njegovega krasnega govora so sledeče:

1. Mi se moramo zanimati za misijone, ker je
1. bistvena in glavna dolžnost Cerkve, ki jo je ustanovil božji Zveličar;
2. ker je dandanes priložnost za misijone tako ugodna, kakršne še mogoče ni bilo od apostolskih časov sem;
3. ker so s temi ugodnimi razmerami seveda tudi združene vedno večje nevarnosti in jako kritični položaji, kateri se morejo samo z energičnim delom odstraniti ter bo trebalo vse moči napeti.

Tu navaja govornik *a)* islam, mohamedanizem, *b)* protestantizem, *c)* moderno brezverstvo.

II. Mi moramo naše zanimanje za misijone kazati s tem, da pomnožimo darove za misijone, da povzdignemo misijonske družbe, da podpiramo misijonsko časopisje.

Knez Löwenstein pa se ne zadovolji samo s temi namigljaji. Prostodušno opozarja na rane, na katerih boleh misijonsko vprašanje pri katoličanih že več desetletij.

„Ako se vprašamo,“ pravi, „kolikokrat slišimo govoriti iz prižnice o razširjanju vere med pogani, o tej tako velevažni nalogi Cerkve, pri kateri more vsak mož, vsaka žena in otrok sodelovati in bi tudi moral — tedaj si moramo odgovoriti: Nikdar! O razodevanju našega Zveličarja se pridiguje, o Jezusu, o luči poganov pa ne slišimo ničesar. Tukaj pa tudi nam veljajo besede sv. Pavla: ‚Kako morejo verovati v tega, o katerem niso nikdar slišali?‘ Kako pa naj slišijo, ako primanjkuje pridigarjev.“*

Da bi se vendar te zlate besede vpoštevale v vplivnejših krogih! Ne manjka našemu katoliškemu ljudstvu gorečnosti, vneme za misijone. Pa kaj naj porečemo, ako se ta ogenj, gorečnost za misijone dostikrat ugaša, namesto da bi se netil?

Istotako so poudarjali na shodu v Mehelnu važnost misijonskega vprašanja, kakor knez Löwenstein v Breslavi, ter so sprejeli sledečo resolucijo:

1. Naj bi vernike, zlasti duhovnike, docela prešinila misel, da je apostolstvo dolžnost vseh članov Cerkve.

2. Naj bi se apostolski duhovniški in redovni poklic vzbujal, skrbno negoval in vodil.



Misijonsko delovanje v notranji Afriki.

P. Burns iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hill.

V najskrajnjem zahodu Britanske Vzhodne Afrike leži provincija Kisumu. Na severu meji na Mount-Klyon, na vzhodu na skalovje Nandi in Man, južno na nemške naselbine in zahodno na Viktorijsko-Niansko jezero in na provincijo Usoga. Število prebivalstva se ceni na štiri do pet milijonov. Deli se na tri plemena: Va-Ialu prebivajo na južni

* Ne samo enkrat, ampak gotovo stokrat je že tudi naša gospa glavna voditeljica v svojih govorih tožila o tem. „Bila sem,“ pravi, „pobožno vzgojena, veronauka sem se učila v samostanu, prav pridno sem zahajala z svojimi dobrimi starši k pridigi — pa bila sem že 22 let stara in nikdar še nisem slišala pridige o misijonih ali misijonskega predavanja ali pa celo pouka o misijonskih dolžnostih! Kako naj darujemo za kako stvar, za katero nimamo zanimanja, in kako naj pokažemo zanimanje za to, česar ne poznamo.“

in zahodni strani, Bantu severno in vzhodno, bojeviti Vanandi pa so se morali umakniti v pokrajine Nandi in na planoto Man.

Prvi dve plemeni živita večinoma od poljedelstva in prebivata v vaseh; ti pa, ki stanujejo ob jezeru, se pečajo z ribolovstvom; Vanandi so pastirski narod in živijo od dohodkov svojih čred, ki jih imajo veliko število. Dosedaj še nihče ni poizkušal izpreobrniti Vanande, zlasti zato ne, ker niso stalno naseljeni in so na glasu kot izdajalci.

Prvič so poizkusili z misijonom meseca vel. travna leta 1906. med Va-lalu, ko so ustanovili misijon Ojola v pokrajini, ki leži tik vzhodnega konca Kisumuskega zaliva Viktorijsko-Nianskega jezera. Meseca kimavca leta 1906. smo ustanovili misijon v Kogamegi, ki je posvečen najsvetejšemu Srcu Jezusovemu. Odtod smo začeli razširjati evangelij po severnem delu provincije. Kagamega leži na vzhodni strani provincije, v deželi Vasuka.

O tej najnovejši ustanovitvi hočem dragega bralca natančneje seznaniti, ker upam, da mi bo na ta način pomagal z molitvijo.

Po prvih pogovorih z lastniki in vladno namestnijo Britanske Vzhodne Afrike v Nairobi glede zasedbe dežele je odpotoval o. Brandsma 10. kimavca 1906.

Ko je prišel na mesto, si je postavil šator in začel sekati grmovje in postavljati prve stavbe za bodoči misijon. Kmalu za njim je prišel 21. kimavca pisatelj teh vrst in po preteku enega meseca smo že precej napredovali. Gotova je bila velika okrogla bajta, ki naj bi služila kot učilnica in katehumenat, nadalje hiša za dečke in kuhinja. Zase pa sva si postavila dolgo nizko kočo iz trave, ki smo jo s travnatimi stenami razdelili v štiri dele. Dva dela sta bila odločena za najino stanovanje, tretji je bil jedilnica, v četrtega pa sva postavila majhen oltar. To naj bi bila naša kapelica.

Medtem pa sva se trudila, da bi si pridobila sosednje poglavarje in njihove ljudi na svojo stran. Tudi nekatere predsodke glede namena našega prihoda sva poizkušala po moči odpraviti. Tako je n. pr. vprašal nekdo enega naših dečkov, zakaj ne nabiramo mladih ljudi, jih ne urimo v orožju in jim ne dajemo pušk, da bi z njimi izterjavali davek.

Polagoma so izginila vsa ta zmotna mnenja in raznesla se je vest, da sva prišla oznanjevat zapovedi njihovega Stvarnika. Naznanili so nama bolnike, šla sva jih obiskat, in na posled se odloči deset mladeničev stopiti v misijon, da bi živeli pod najinim varstvom. No, sedaj je bilo že čas, da

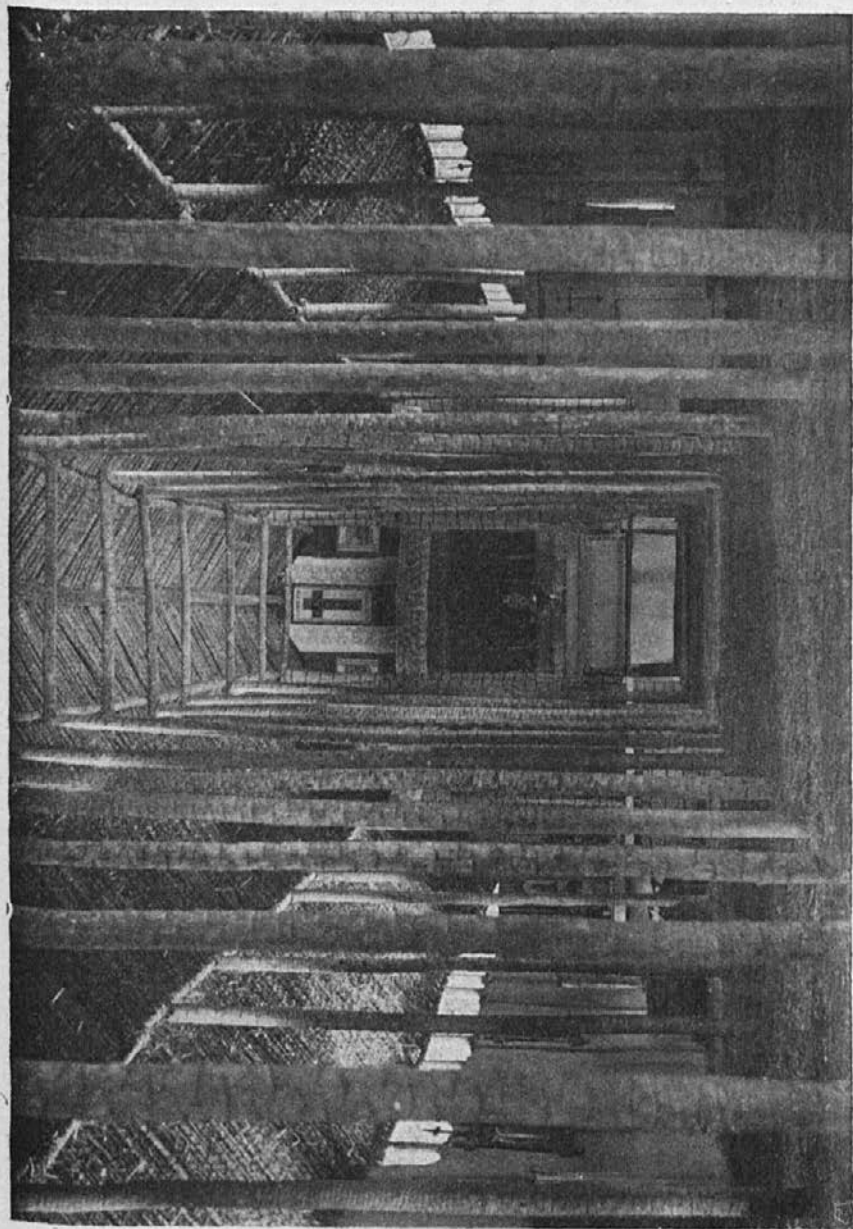
smo začeli skrbeti za boljše bivališče, kajti bali smo se slabega vpliva podnebja na zdravje. Ogedali smo si tedaj približno osem milj oddaljen gozd, da bi si izbrali primeren stavbni les, in smo prosili poglavarje v okolici, naj bi nam pomagali s svojimi ljudmi prenašati debela. Eden izmed očetov si je postavil na kraju gozda šator in je začel s svojimi prostovoljnimi delavci podirati drevesa. Tako je minil teden. Vsak dan so prišli poglavarji od blizu in daleč in so vlačili s svojimi ljudmi podrta drevesa na vrveh iz gozda na stavbišče. Ko je bil les pripravljen, smo najeli delavce in v štirih mesecih je bila naša nova hiša dogotovljena.

Dosedaj smo se morali omejiti na pouk dečkov, ki jih je okoli dvajset na misijonu, in na zdravljenje bolnikov, katerih število vsak dan narašča; kajti vsled srečnega ozdravljenja nekaterih precej nevarno bolnih so dobili ljudje tako neomejeno zaupanje v zdravniško spretnost, da se včasih skoro moramo smejeti zahtevam, ki jih stavijo na naše zdravniške znanosti. Kakor nam je to zaupanje po eni strani ljubo, ker utrjuje razmerje med nami in domačini, tako nas spravi po drugi strani pogosto v veliko zadrego.

Kar se tiče izpreobračanja tega ljudstva, kar je pravzaprav naša naloga, lahko z veseljem rečem, da vzbuja število katehumenov in njihovo zanimanje za pouk veselo upanje na bogato dušno žetev. Vseh dvajset že zna jutranjo in večerno molitev na pamet in jo molijo skupno. Tudi v katekizmu, ki se ga učijo dvakrat na dan, dobro napredujejo. Razen veronauka jih učimo tudi brati in pisati, za kar kažejo posebno zanimanje. Če pomislimo, da sta bila pri tem ljudstvu še pred desetimi leti rop in umor vsakdanje opravilo, moramo sedaj občudovati vsemogočno roko božjo, ki si v tem oddaljenem kotu zemlje polagoma in mirno vzgaja krščansko ljudstvo, ki naj nekdanje v nebeškem kraljestvu uživa vso čast in slavo.

Število naših katehumenov bi se lahko pomnožilo; kajti vsak dan jih prosi več za sprejem v misijon. Pa na svojo veliko žalost moramo biti na te prošnje gluhi in ravno nemožnost ustreči zahtevam domačinov vsled pomanjkanja sredstev me je napotila, da iščem pomoči pri evropskih katoličanih, da bi se božje kraljestvo širilo brez ovire med temi poganskimi narodi.

Naša najsrčnejša želja je sedaj postaviti majhno cerkvico, kjer bi lahko s dostojno častjo slavili najsvetejše skrivnosti naše vere. Dosedaj je služil za to prej omenjeni prostor v naši prvi koči; čas pa bi že bil, da bi postavili našemu Gospodu dostojnejše stanovanje, ki naj bi tudi v srcih



Notranjščina katedrale v Nsambyji.

domačinov natihem budilo spoštovanje do Njegove zakramentalne pričujočnosti.

Kdor čita zgodovino starih častitljivih stolnic in cerkev, ki so na široko in dolgo raztresene po vsej Evropi in glasno pričajo o živi veri katoličanov, mora občudovati živo vero in ljubezen naših prednikov, ki so postavili te krasne stavbe. Vsi so požrtovalno in vzajemno delovali. Posestniki kamenolomov in gozdov so darovali kamenje in les, kmetje so dali na razpolago vozove in živino, člani cehov pa delo svojih rok. Tako so nastali vsled vzajemne ljubezni do našega Gospoda oni biseri krščanske umetnosti, ki še dandanes vzbujajo občudovanje nevernikov in ponos katoličanov. V misijonih v Ugandi in Usogi nam podaja požrtovalno skupno delovanje domačih katoličanov poučno in izpodbudljivo sliko njihovega verskega življenja. Možje in žene darujejo z veseljem čas in moč, da postavijo in oplešajo hišo božjo v njihovi sredini; tudi otroci pomagajo po svojih močeh, ker donašajo zidarjem hrano iz daljnih vasi ali skrbijo za druge telesne potrebe. Brez dvoma bo krščanska vera tudi pri teh naših plemenih polagoma učinila kaj takega. Mi molimo prisrčno k Bogu, da bi odvrnil to hudo občuteno pomanjkanje in podpiral naše prizadevanje, da mu postavimo med temi plemeni dostojno hišo.

Bralce bo gotovo zanimalo, kako poučujemo naše katehumene. Divji Afrikanec je že po naravi pred Evropejci zelo boječ; preden dobi pogum, da začne z njimi občevati, je treba dolgo časa. Najprej si jih torej pridobimo na ta način, da sočustvujemo z njimi in jih pogosto vabimo v naš misijon. Ko se enkrat sprejmejo med katehumene, morajo skoro ves čas porabiti, da se naučijo jutranje in večerne molitve. Razen vsakdanje skupne molitve imajo še pouk, kjer jih učimo in jim razlagamo molitve. Obiskujejo tudi pouk iz katekizma, kjer se jim razlagajo nauki sv. vere, ki jih vsebuje apostolska vera, in najvažnejše resnice katoliške vere. Da bi točno in pravilno zahajali v šolo, se učenci pred poukom in po pouku pokličejo po imenu. Da bi se prepričali o njihovem napredku, jih izprašujemo vsak dan in včasih imamo tudi izkušnje.

Od manj nadarjenih sicer manj zahtevamo, če pa kateri vendar ne napravi izkušnje, mora tečaj ponavljati in spet delati izkušnjo. Ko že katoliški nauk tako dobro razumejo, da lahko svoje krščanske dolžnosti, ki jih imajo po božjih in cerkvenih postavah, na umeven način razlagajo, pridejo v višji razred. Tukaj jih poučujemo o bistvu in delovanju sv. zakramentov; prizadevamo si tudi na vso moč, da bi jim

vcepili spoznanje o važnosti krščanskih čednosti, podajamo jim nasvete, kako si jih lahko pridobijo in poudarjamo, da se mora zatirati greh v vseh svojih oblikah. Da bi to tem lažje dosegli, si moramo pridobivati znanosti o njihovih šegah in navadah in zlasti o posebnih grehah in razvadah; tako znanje zelo olajšuje pouk. Pri nadarjenih katehumenih traja prej omenjena priprava poldrugo leto, pri manj nadarjenih do treh let. Ko so katehumeni dokončali poučni tečaj, pridejo v razred onih, ki se pripravljajo neposredno na sv. krst. Razlagamo jim velik pomen in obrede sv. krsta in se trudimo v srcih vzbuditi zavest, da morajo začeti novo življenje z vso odločnostjo in resnobo. In slednjič pride zaželjeni dan, dan veselja za katehumene, za misijonarje in za ljube dobrotnike v Evropi. Zanje same, kajti danes se posvetijo za vedno službi najdenega Zveličarja. — Za nas, kajti ali niso oni plod naših trudov in naporov v Gospodovem vinogradu? — Slednjič za ljubljene dobrotnike, kajti ali niso ti omogočili z molitvijo in milodari apostolsko delovanje in razširjanje božjega kraljestva na zemlji?

V belih oblačilih, v znaku nedolžne duše po sv. krstu, — klečijo zunaj naše kapelice. Nato sledi ginljiv obred, pri katerem se odpovejo hudemu duhu in vsem njegovim delom, — krstna voda se vlije na njihove glave in sv. Cerkev je spet pridobila število otrok; — izpolnjena je nanovo zadnja zapoved našega Gospoda na zemlji: „Pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha.“ Mat. XXVIII. 19.

Misijonski dopisi.

Trpljenje in veselje na misijonu v Chipangi (Zambesi).

(P. Loubière S. J.)

V trpljenju in skrbi je vendar še nekaj tolažbe; akoravno je preganjanje v časovnem oziru mnogo škodovalo, vsaj v duševnem oziru ni napravilo nobene škode. Splošno so se naši kristjani prav dobro obnašali, mnogo bolje ko sem pričakoval, ker so plašjivega, nestalnega značaja. Bolj marljivo ko prej obiskujejo pouk in lekarno; prav mnogo bi trebalo delati, ko bi dovoljevala sredstva.

Največji uspeh ima naše delo pri otrocih, katerih še ni zastrupilo malikovanje in kateri se še niso vdali pregrešnim navadam. Starejšim je skoraj nemogoče vcepiti krščanskega nazoranja. Pijančevanje, nasladnost, vraža, vse to tako vpliva na uboge ljudi, da postanejo brezpogojno hudičevi sužnji. Prav natanko se spozna ravno tukaj hudičevo sovrašтво zoper človeško naravo in veselje, ki ga uživa z onečiščevanjem in trpinčenjem človeške narave.

Zadnjič sem imel priliko opazovati tak slučaj v neki poganski družini, ki stanuje ne daleč od misijona. Medtem ko je družina zajemala vodo v reki, zagradi krokodil mater. Bežim s puško tja, da ustrelim pošast, ki se je igrala z mrtvim truplom. Namesto da bi me zahvalili, pa me prosijo ubogi ljudje, da bi vendar ne storil živali nič žalega; kajti čarovnik se bode grozno maščeval, ker je krokodil njegova last. „Sicer pa se,“ pravijo, „žival itak ne more raniti; v njej namreč prebiva duh, ki jo varuje smrti, in najboljše je, da se pusti živali, kakor se ji ljubi, izbirati žrtve. Čarovnik ve za te žrtve in jih pozna; žival jih požre na vsak način, nobena moč, ne sila jih ne reši žalostne usode.“

Kristjani se, hvala Bogu, posmehujejo tem neumnim nazorom in z veseljem poudarjam, da si mnogi prizadevajo prepričati pogane o ničevnosti in goljufiji čarovnikovi – hudičevi. Ako se kje pokaže krokodil, me pokličejo, da pokončam žival ter s tem pokažem poganom, da je vsa njihova vraža gola laž. Pa znate-li, kaj odgovarjajo in pravijo ti ljudje? „Beli ljudje imajo pač močnejšega malika,“ in ostanejo neomahljivi.

Kakor sodijo o krokodilih, tako si predstavljajo tudi druge divje živali in zverino, ki dela škodo po vaseh. Zadnje leto so se priplazili v velikem številu v vas volkovi. Najmanjša nesreča je bila še ta, da so podavili skoraj vso domačo živino, svinje, koze itd. Celo ljudem niso prizanašali. Znano pa je tudi, da lev, ko pokusi enkrat človeško meso, ne mara nobenega drugega več; tako razsaja ta gadja zalega levov v bližnjih vaseh, in vsak dan izgine nova žrtev v levovo žrelo. Zamorci so bili sicer preplašeni, pa nobenemu ni prišlo na misel, da bi polovili leve. K sreči se je ujela prav lepa dvojica levov v zanke, ki so jih nastavili misijonarji. Rjovenje ujetih živali privabi mnogo zamorcev, pa veseli niso bili nepričakovanega lova. Še celo zadrževati so nas hoteli, da ne bi pomorili levov, ker v njih prebivajo duhovi mogočnih kraljev iz Chipange.

Tako se igra hudič z ubogimi ljudmi! Še druga, strašnejša vraža je ondi v navadi, da umorijo ljudi, posebno otroke, ter kropijo s to krvjo polja, meneč, da bo tako žetev bogatejša. Čarovniki, pravzaprav hudičevi pomagači, so kuga za te obžalovanja

vredne kraje. V resnici je to dovolj, da čarovnik pove, ta in ta je kriv nezgode v vasi, ki se zna pripetiti, in neizogibno zapade ubog človek smrtni kazni. Ako kdo zboli, ako huda ura opustoši polje, tedaj pokličejo nemudoma čarovnika, da jim pove povzročitelja nesreče, pa seveda pod tem pogojem, da se mu prav mastno plača. Nesrečnež, ki ga je zadela usoda, da je kriv nezgode, mora izpiti strup, muavi imenovan, ali pa ga zapodijo v gozd ter izgine ondi brez sledu.

Ako ne poseže vlada s potrebnimi sredstvi vmes, tedaj se bodo še dolgo poznali sledovi te grozne vlade pri zamorcih. Meni se dozdeva, da je angleška vlada že ukrenila potrebno. Mi misijonarji pa tudi storimo, kolikor je v naših močeh, da izpremenimo težki jarem satanov v lahko in sladko breme Dobrega Pastirja. To je tudi namen Vašega hvalevrednega dela, gospa grofica, in mislim, da je težko najti lepše delo, ki bi bilo dopadljivejše ljubečemu, usmiljenemu Srcu našega Gospoda.



Sinovi ognja.

Piše o. I. Thevenoud iz družbe belih očetov.

Poln upanja sem prišel v začetku svojega apostolskega delovanja v sudanski misijon in v pokrajino Mosi, kjer so se pred kratkim naselili misijonarji. Gosto naseljeno ljudstvo je obetalo oznanjevanju evangelija obilno uspeha. To je bilo polje, na katerem naj bi delal, oral in sejal. Poln mladeniškega navdušenja sem se podal na delo; začel sem obiskovati vasi v okolici Onaghadongona.

Na teh potovanjih sem prišel enkrat v vasi, kjer so prebivali sami kovači. Kmalu sem spoznal, da tvorijo ti potomci Tubal-Kaina posebno kasto, neko vrsto skrivne družbe, ki bi je ne bilo lahko pridobiti zase.

Obiskal sem jih večkrat, slednjič sem jim pa vendar moral povedati tudi vzrok svojih prihodov, ali povsod sem naletel na hud upor. V Totengi so me celo posadili pred vrata. V Cokongi so se zelo čudili, da si sploh upam se tega podjetja lotiti. Ko sem prišel drugič, so imeli vaški starejšine zborovanje. Bili so zbrani sami sivolasi starčki. Sedeči na zemlji, noge navzkriž, pipo v ustih in mračnega obraza so čakali mojega prihoda.

Komaj sem skočil raz konja, so že začeli govoriti. Eden izmed navzočih je rekel takoj proti meni surovo in odkritosrčno: „Mi ne maramo ne tebe, ne tvojih nauk, kajti mi smo kovači, nemogoče nam je tedaj sprejeti tvojo vero.

Naši očetje niso molili in tudi mi nočemo drugega delati kakor oni; mi smo možje ognja in možje ognja ne molijo. Če bi molili, bi prišla smrt v našo vas in zemlja bi nas požrla. Kujemo železo, kopljemo studence, tešemo les, se pečamo z vražarstvom in jemo pasje meso; to nam je v čast in ponos. Premisli in preudari sam, ali se da to združiti s tem, kar ti od nas zahtevaš. Moliti? — nemogoče! Torej ne trudi se dalje in ne kvari naših otrok s svojim naukom. Odidi in pusti nas živeti, kakor smo živeli doslej.“

„Vi ste kovači?“ sem odgovoril, „v mojem kraju imamo tudi kovače.“ — „Ali je res, tudi v deželi belokožcev so kovači?“ — „Gotovo, in so ravno tako spretni kakor vi. Le pogledajte si pri mojem konju žvale, stremen in ostroge; zares, v mojem kraju so kovači in molijo Boga!“ — „Mi pa ne molimo in ravno v tem se razlikujemo od njih. Mi smo otroci ognja in nočemo drugega ko ogenj. Bog ga je ustvaril za nas, mi smo kovači božji. Kovanje železa, to je naša vsakdanja molitev.“ — „Če pa umrjete, ne da bi bili Boga spoznali in Ga molili, pridete v pekel, v strašen ogenj.“ — „Mi gremo tja, kamor so šli naši očetje. Sedaj sicer ne vemo, kje da so, toda v trenutku smrti nas bo privedla k njim nenadno nastala luč. In ti, ki nas hočeš prisiliti, da se izneverimo izročilu naših pradedov, ali ne ravnaš ravnotako, kakor so ravnali tvoji očetje. Oni so molili in tudi ti moliš, naši niso molili in tudi mi ne molimo.“ — „Vaši očetje niso molili, ker niso poznali Boga in ker Ga tudi vi ne poznate, me je poslal k vam, da Ga spoznate in pri Njem uživate brezmejno srečo.“ — „K Bogu priti je nemogoče, kajti če bi ga molili, bi nas ne hotel poslušati. Še enkrat ti pravimo, pusti nas, mi smo sinovi ognja.“ — „Sinovi hudičevi ste in vaše srce je tako hudobno kakor njegovo. Ko umrjete, vas bo sodil Bog, vaš gospod, in ker niste poslušali tega, ki vam ga je danes poslal, vas bode kaznoval za večne čase.“ — „Pa bomo bežali,“ odvrne z bedastim smehljajem starec, ki se je kazal med tolpo najbolj razjarjenega. — „Ne žalite Boga. On vse vidi, vse sliši in njegove kazni že morebiti niso več daleč od vaših glav.“ — „Tedaj nas pa pred Njim zagovarjaj, prosi Ga, da nam pride na pomoč,“ mi je odvrnil eden navzočih, ki se še ni udeležil razgovora. — „Da, hočem Ga prositi, naj vam razsvetli razum, da zapustite z Njegovo pomočjo hudobna pota.“ — „Mi drugi nočemo tega,“ se oglasi stari zagrizenec, „ostanemo, kakor smo in po potu, po katerem so hodili naši pradedje, hočemo hoditi tudi mi. Sedaj poznaš naša srca, odidi, mi smo te že siti!“

Ni mi drugega preostajalo kakor „otresti prah svojega obuvala nad to vasjo“. Preden sem zajahal konja, sem jim še enkrat za vselej zagrozil, da jih bode doletela jeza božja, če ne izpremenijo svojega ravnanja. — „Izprosi nam odpušcanje božje!“ je še klical za menoj mož, ki se mi je ravno prej priporočal v molitev.

Bilo je ob enajstih. Žareče je pripekalo solnce; vrnil sem se na misijonsko postajo, potrft vsled trudapolnega pota in bolečine, ki sem jo ravnokar občutil. Vendar pa še nisem popolnoma izgubil poguma.

* * *



Mladi misijonar je imel prav, da ni obupal. „Ti ljudje,“ tako nam piše, „so si že malo ohladili svojo nevoljo in godrnjavi kovači so se precej poboljšali od onega dneva, ko sem se jim prvič prikazal. Pravijo, da so naši prijatelji in nas obiščejo vsakikrat, ko pridejo po opravkih v Onaghadongon. Celo deklico iz svoje vasi so zaročili z enim naših izpreobrnjenecv, kar je gotovo znamenje velike naklonjenosti. ‚Sedaj, govoriyo, ‚vas poznamo; hočemo spoznati tudi vašo vero in moliti kakor vi.‘ Bogu bodi čast in slava!“



Zapiski družbe sv. Petra Klaverja.

Oddajalnica v Ljubljani. Naša glavna voditeljica je posetila tudi Ljubljano na svojem potovanju iz Trsta od 20. do 22. vinotoka. Častite uršulinke so njo in sekreterko dobrohotno in ljubeznivo sprejele v dokaz ljubezni in navdušenja za njeno imenitno delo. Dne 20. ob 6. uri zvečer je govorila naša gospa glavna voditeljica v dvorani „Jožefina“ vsem štirim marijanskim družbam v Ljubljani, ki so bile vse povabljenе. Ta shod je bil dobro obiskan. Drugi dan je sprejel našo gospo glavno voditeljico milostljivi gospod škof Jeglič v avdijenco. Isti večer je tudi govorila gojenkam častitih uršulink. Krasnemu govoru je sledilo velikansko navdušenje ter je tudi marsikateri prostovoljni dar naklonil. Dne 22. zjutraj se je povrnila v Trst. — Glavni namen bivanja v Ljubljani je bil ta, da se prestavi slovensko uredništvo iz Trsta v Ljubljano ter se ustanovi filijalka, katera je vedno bolj potrebna. Bog blagoslovi to delo!




 Kratka misijonska poročila.
 

Iz Bašuto. Žetev je tukaj dozorela, samo ženjcev še manjka in denarja, P. Hoffmaier, oblat Brezmadežnega Spočetja pripoveduje sledeče: »Misijonska postaja Sv. Michael je ravno rešena največje sile; zdaj pa velja geslo, delovati za nov misijon, kjer se obeta prav bogata žetev in kjer bi se moglo z nekaj tisoč kronami podeliti mnogo blagoslova ter življenje in delovanje ubogega misijonarja podaljšati. Novi misijon šteje blizu 400—500 kristjanov in katehumenov, pa še nima stalnega dušnega pastirja ter je od Sv. Michaela kakih 25—30 km oddaljen. Leži pa v okraju velikega splošno spoštovanega tretjega sina Moshnesh-Masnjoha, ki je kot katoličan umrl. V tem kraju upravljam sedaj mnogoštevilno obiskano službo božjo v cerkvi, ki je sezidana iz trate in s travo pokrita. Nima pa nikakršnega okrasa in prav slaba luč prodira v njeno notranjost. Za proslavo svetih skrivnosti nimam več ko najsiromašnejši in najpotrebnejši človek. Včeraj sem previdel pet starih ljudi, ki niso mogli več obhajati Velike noči z nami, s svetim obhajilom. Od 9. do 2. ure sem moral sam z ljubim Zveličarjem na prsih jahati od enega do drugega. V siromašnih kočah bolnikov ne najde duhovnik nič častitljivejšega in privlačnejšega ko srce onega, ki sprejme popotnico. Nobene mize, nobenega stola, nobene tkanine, nobenega svečnika ni za sprejem Zveličarja! Nizek štor z belim prtičem pogrnen in zraven dve sveči, vse to mora zadostovati ljubemu Bogu. Sreča in veselje teh ubogih starčkov se ne da popisati niti povedati, ker jih je obiskal Zveličar. — V zadnji številki svojega časnika navaajo protestantje sledeče versko statistiko. V Bašuto živi 200.000 odraslih že čez petnajst let. Od teh je 20.000 protestantov, 4000 anglikancev

in blizu 10.000 katoličanov. Koliko je torej še dela, izprevidite sami. — Nekaj mesecev se govori o pogajanju in ožjem političnem združenju med Transvalom, Kapsko kolonijo, Natalom, Oranjem in Bašuto. Dosedaj je bila dežela Bašuto neodvisna ter niso imele te štiri kolonije nobenega vpliva nanjo, ker je bila pod britsko zaščito. Bašuto in tudi mi misijonarji se bojimo politične presnove, ker gotovo ne bode niti deželi, niti veri v korist. Bodočnost pokaže, ako je naš strah opravičen.

Južna Nyanca. Iz Marijine brega nam piše bela sestra: »Naše krščanstvo vedno napreduje, te dni je zopet 30 odraslih sprejelo sveti krst, med temi princezinja Frančiška Kitebrine. Ta ljubezniva deklica, nam je v veliko tolažbo, ker se z veliko vnamo uči in se zelo zanima za verske stvari. Omoži se s princem Gelazijem, bratom kralja Matahamgarve iz Kiciba. Mi molimo in prosimo Boga, da bi ostala ta zakonska srečna in stanovitna, kajti tudi tukaj je zgled velikašev zelo vpliven.«

Kamerun. Njihova milost, škof Vieter nam poroča: »Dne 25. velikega srpana sem posvetil cerkev Brezmadežne v Ikasi. Cerkvica je preprosta, pa jako okusna. Bog povrni vsem dobrotnikom! Pred Veliko nočjo bode sprejelo 22 učencev sv. krst. Meseca sušca sem bil dvanajst dni v Jaundi. V teh 12 dneh je sprejelo 636 večinoma odraslih po dve- do triletnem pouku sveti krst, 944 je bilo birmanih, 3200 je pa še katehumenov, večinoma v drugoletnem pouku. Da bi mi vendar bilo dovoljeno tukaj v zdravem planinskem zraku sezidati semenišče za bele gojence! Sčasoma bi postalo to semenišče vendar samo o gojevališče za zamorce ter bi sprejimal 18—20 let stare kot gojence; iz Evrope itak ne dobimo nikdar dovolj duhovnikov.

Listek.

Katonda alitubêra.

Črtica iz misijonskih potovanj škofa **Streicherja**, apostolskega vikarja v severni Nijanji.

IV.

Prvo potovanje. Bukumi.

Nekega dne zaukaže Mukiala svoji dekli pripraviti proti navadi boljšo večerjo. Muko misli, da pridejo morda zopet gostje. Toda kako se začudi pri večerji, videč, kako Mukiala nekaj večerje skrbno položi nazaj v lonec, na kar začne večerjati.

Med večerjo pa ji reče Mukiala: „Dete moje, jutri, ko te pokličem, bodi takoj pripravljena, nasiti se z banani, katero sem shranila. Ob prvem petelinovem petju odrineva; najina pot je zelo dolga. Razumela?“ Začudena pokima deklica samo z glavo. Slednjič se vendar ojunaci nekoliko ter vpraša boječe: „Kam bodeva vendar potovali?“ „Kam? Ti še tega ne veš? Grem vendar k molilcem; oče, ki mi je dal svetinjo in me zapisal med katehumene, me bode krstil. Čez šest mesecev pa se vrneva zopet semkaj nazaj.“

Bukumi — oče — vpisana — katehumen — krst! Ravnotako neznan in nerazumljive besede za našo deklico kakor popisana tablica. Od vsega so ji ostale v spominu samo besede: „Jutri bodi takoj pripravljena, kajti ob prvem petelinovem petju odrineva.“ Kaj je bolj razumljivega, a tudi skrivnostnejšega kakor to?

Drugo jutro se odpravita na pot. Tako dolge poti še naša sužnja ni hodila nikoli v življenju. Še sedaj ji plava vedno pred očmi prestani strah, zdajpazdaj bodo planili iz goščave roparji, ki jo bodo odnesli. Ponoči je slišala rjovenje tigrov in levov, čisto blizu ležišča pa tuljenje lačne hijene, tako da bi skoro umrla od strahu.

Četrty dan šele dospeta do misijonske postaje. Bil je to krasen Bukumi z močnimi stolpi in visokim obzidjem, v katero so se že mnogokrat zastonj zaganjali uporni domačini. To močno zidovje pa zopet oplaši Muko tako, da jo mora iznova osrčevati Mukiala. Obe vstopita nato v sobo, ki je bila odločena Mukiali. Sužnja pripravi hitro ležišče, nakar se tudi sama vleže k počitku. Po dolgem, trdnem spanju vstane drugo jutro popolnoma pokrepčana.

Toda kaj se naj zgodi naslednje dni z našo tujko? Vse ji je tako novo, nenavadno, cela okolica nekako čudna. Ljudje govorijo njej popolnoma neznan jezik; nikdar ne dene nihče ničesar v usta, da bi se prej ne prekrižal; vsega tega si ona ne more raztolmačiti; majhne črnke njene starosti, s katerimi bi se tako rada igrala, imenujejo jo „poganka“ in sicer s takšnim preziranjem, da si ne upa več v njihovo družbo. O, kako rada bi se bila vrnila nazaj v Vocembo; toda žalibog, vas je daleč; na potu divje zverine, katerih tuljenje jo je tako strašilo ponoči — samo spomin na to je že zadostoval uničiti vsako misel na beg.

V.

Pri „molilcih“.

Tako je minil prvi mesec, dolgočasen za Muko. Neka dne pa pride ravno mimo njenega stanovanja katehistinja, ki je šla obiskavat bolno učenko. Ko zagleda majhno tujko, vstopi k njej, prijazno jo vprašajoč po njeni rojstni vasi in kdo da jo je pripeljal semkaj. Muki se zdi, da jo je ta prijazna govorica zbudila iz dolgih sanj. Blaga žena jo povabi, naj pride drugi dan k pouku, kar ji Muko veselo obljubi in tudi stori. V šolo jo popelje neka tovarišica.

Toda kakšno presenečenje zopet za Muko! Toliko deklic s svetinjami na vratu okoli prijazne katehistinje, ki jih pripravlja na prvo sv. obhajilo. Takoj sklene zapustiti žalostno samoto, v kateri je živeła celi mesec, ker jo vse tako vabi k veselju. Toda naj nam sama pripoveduje, kako je začela moliti, kako je prejela prvo svetinjico.

Drugi dan po prvem sestanku s katehistinjo, sedim na dvorišču, da bi se malo ogrela na solncu. Naenkrat se začuje ropotanje majhnih bobnov, znamenje, da se začne pouk. V tem hipu prihiti k meni moja včerajšnja prijateljica, rekoč: „Muko muzira, kaj delaš tukaj, zakaj ne greš z nami molit in igrat. Pojdi hitro, da ne zamudiva!“ Brez vsega obotavljanja vstanem, ter sledim takoj prijateljici. Ko dospeva v šolo, izgine tovarišica tiho, nakar sledim boječe sama drugim. Ko začnejo moliti, se skrijem v kot iz strahu, da ne bi me zagledale in me zopet imenovale „poganka“; dasiravno sem še bila poganka, vendar mi je to ime vzbujalo vedno neko neprijetno čuvstvo.

Ko se po končanem pouku podamo k igri, pride moja prijateljica zopet k meni ter me vpraša prijazno: „Muko muzira, si li dobro molila?“ O, kako so me spra-

vile te besede v zadrego. Kolikor mogoče sem tiho odgovorila: „Še ne.“ „Zakaj ne,“ me vpraša dalje, „hočeš li vse življenje ostati mukafiri (poganka)? Če bodeš molila, dobiš ravnotakšno svetinjo kakor jaz; le poglej, kako se blišči! Glej, ti pa hodiš okoli kakor poganka. Toda povej mi sedaj, ljuba sestra, ali hočeš moliti? Da, ti mi obljubiš, da hočeš, in jaz te popeljem k učiteljici, ki ti bode dala lepo svetinjo. Ti privoliš, kajne, in greš z menoj?“

Beseda „mukafiri“ iz ust ljubljene tovarišice me je vedno napolnjevala z grozo, zatorej sem bila takoj pripravljena iti z njo. Ko pa stojim pred učiteljico, popade me tolik strah, da mi stopi mrzel pot na čelo. Zakaj vendar to, ko me vendar učiteljica tako milo in ljubeznivo vpraša, česa želim. Namesto mene odgovori tovarišica, da sem prišla po svetinjo.

Osrčim se in ponovim svojo prošnjo: „Da, miaba (mati),“ rečem, „zelo rada bi imela svetinjico in jaz hočem tudi lepo moliti.“ Da bi pa učiteljico prepričala o istinitosti svojih besed, hočem se prekrižati, kakor sem videla Mukialo. Toda v svoji nevednosti začnem z levico na čelu, na obeh ramah in nazadnje na prsih. Že sem mislila, da je vse dobro, kar se začne prijateljica smejati; takoj me prime za desnico, ter me nauči križati se. Po nekoliko poizkusih sem se znala prekrižati.

Katehistinja, prepričana sedaj o moji dobri volji, me prime sedaj za roko, rekoč: „Pojdi, moje dete, popeljem te k očetu, ki ti da svetinjico na beli vrivci.“

Ko sva tako prekoračili vrata visokega obzidja, prideva na dvorišče „bagenji“ (za obiskovalce), nakar vstopiva v hišo, ki je bila zidana iz kamenja. Katehistinja odpre vrata neke sobe, kjer je sedel pri mizi „Muzangu“ (Evropejec) bledega obličja, z dolgo brado. Vsakega prišleca je premeril z mirnim pogledom od nog do glave.

Tega moža sem se zelo prestrašila. Ni čuda, da sem se tesneje stisnila k spremljevalki. Videla sem pač šele prvič belega človeka, najrajša bi bila ušla, ali dobra učiteljica, ki se je natihem pogovarjala z očetom, me je trdno držala za roko.

Tišina nastane. Zamorske deklice, sedeče pri drugi mizi, se začno veselo premikati. Vsa v strahu pokleknem pred očetom, jokajoč in proseč ga, naj ima potrpljenje in usmiljenje z menoj.

Majhne deklice me začnejo nato prijazno nagovarjati in tolažiti, naj ne jočem. Slednjič, prepričana, da mi ne preti nobena nevarnost, se pomirim.

Oče me nagovori s prijaznim glasom: „Ljubo dete, ako želiš imeti lepo svetinjico, poklekni in se prekrižaj, ker tako bom spoznal, da hočeš moliti in ne več biti mukafiri.“

Vedno in povsod grozna beseda „mukafiri“, ki mi razjeda srce! — Ubogam, vzdignem desnico najprvo na čelo in potem — kam z njo? — Toda ljubi Bog mi pomore, brez vsega pogreška se prekrižam. Oče je bil zadovoljen z menoj. Deklice prihite k meni, zgrabijo me za roko, ter me veselo sprejmejo v svojo sredino.

Tako sem prestala svojo prvo izkušnjo z dobrim uspehom. Bila sem zadovoljna, čeravno sem bila malo bolj čudna, malo se zanimajoča za veselje drugih deklic. Kako naj bi se tudi smejala, ker se že vendar nisem tako dolgo, da sem skoro popolnoma pozabila na smeh.

Oče, ki sem se ga natihem še vedno bala, me pokliče sedaj čisto k sebi; bližam se mu počasi in boječa. — Ali, ko zagledam v njegovi roki lepo blestečo svetinjo, tedaj me zapusti takoj vsa nezaupnost. Nepopisna sreča in veselje se me poloti. Sedaj sem si mogla tolmačiti obnašanje Mukiale, ki mi je bilo nerazumljivo oni večer, ko je prišla vsa vesela domov. Znaprej sem se smela igrati s tovarišicami brez strahu, da bi me imenovala zopet „mukafiri“. Bila sem muzomi (moliilka).

Tako nam pripoveduje Muko muzira o prvem delu svoje pripovedi. Do danes še ni bila ničesar storila za Boga, in samo njegova milost jo je pripeljala k pravi veri. Sedaj ne misli več na različne težave, na strah na potovanje.

Bode li vztrajala? Zgodovina njenega prihodnjega življenja nas bode poučila o tem.



Popolni odpustek

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca svečana.

Dne 2. svečana, na praznik Marijinega češčenja.

Dne 24. svečana, na praznik svetega apostola Matija.

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo za žive in mrtve ude.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.